

Laboratorium 2 - interpolacja

Tomasz Belczyk 09.04.2021

Metody Obliczeniowe w Nauce i Technice Informatyka niestacjonarna 2020/2021 Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Wstęp

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z biblioteką **GSL** jak i programem **Gnuplot**. GSL jest biblioteką do obliczeń numerycznych, napisaną w języku C która jest z kolei częścią Projektu GNU. Biblioteka zapewnia szeroką gamę procedur matematycznych, takich jak generatory liczb losowych, funkcje specjalne i dopasowywanie metodą najmniejszych kwadratów. W sumie dostępnych jest ponad 1000 funkcji z obszernym zestawem testów.

Gnuplot jest przenośnym narzędziem graficznym opartym na wierszu poleceń dla systemów Linux, OS / 2, MS Windows, OSX, VMS i wielu innych platform. Kod źródłowy jest chroniony prawem autorskim, ale jest swobodnie rozpowszechniany (tj. Nie musisz za niego płacić). Został pierwotnie stworzony, aby umożliwić naukowcom i studentom interaktywną wizualizację funkcji matematycznych i danych, ale urósł do obsługi wielu nieinteraktywnych zastosowań, takich jak skrypty internetowe. Jest również używany jako silnik kreślący przez aplikacje innych firm, takie jak Octave. Gnuplot jest wspierany i aktywnie rozwijany od 1986 roku.

Wykorzystywane narzędzia

W celu uruchamiania programów wykorzystywany jest system Ubuntu który z kolei jest uruchomiony w kontenerze docker'a. Oprócz tego do kompilacji programu używamy Makefile który jest zainstalowany na owym kontenerze. Ponadto używamy Gnuplot, Xming, Windows Terminal i VS Code jako edytor.

Treść zadań – GSL

- 1. Proszę skompilować i uruchomić program interpolacja.c. Korzystając z programu gnuplot narysować wykres.
- 2. Narysować na jednym wykresie krzywe otrzymane różnymi metodami interpolacji (w przykładzie ustawione jest *gsl_interp_polynomial*).

Treść zadań – Gnuplot

- 1. Przy pomocy gnuplot proszę narysować dane zgromadzone w pliku dane1.dat. Aby wykres był czytelny, jedna z osi musi mieć skale logarytmiczna. Proszę ustalić, która to os i narysować wykres.
- 2. Proszę narysować wykres funkcji dwuwymiarowej, której punkty znajdują się w pliku dane2.dat. Proszę przeglądnąć plik i spróbować znaleźć w nim maksimum. Potem proszę zlokalizować maksimum wizualnie na wykresie. Proszę na wykresie zaznaczyć maksimum strzałką
- 3. Proszę odtworzyć wykres znajdujący się na rysunku

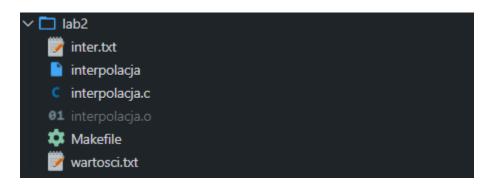
Zadania GSL

1.

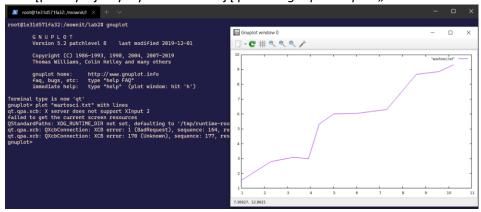
Zaczynamy od skompilowania programu poleceniem make. Następnie przechodzimy do uruchomienia programu wydając komendę: ./interpolacja

```
root@1e31d571fa32:/mownit/lab2# ls
Makefile interpolacja.c
root@1e31d571fa32:/mownit/lab2# make
gcc -I/include -c -o interpolacja.o interpolacja.c
gcc -o interpolacja interpolacja.o -L/lib -lgsl -lgslcblas -lm
root@1e31d571fa32:/mownit/lab2# ./interpolacja
root@1e31d571fa32:/mownit/lab2# |
```

Zauważamy iż wygenerowane dostają programy wynikowe z polecenia make jak i pliki txt wynikające z uruchomienia programu interpolacja

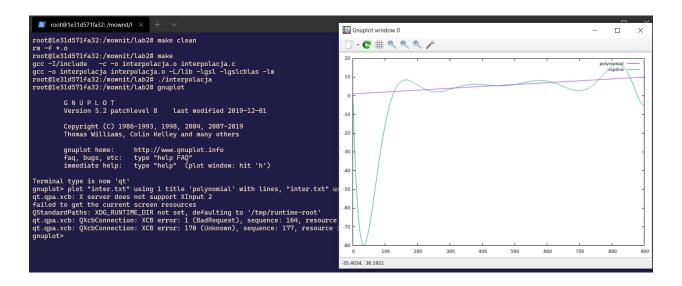
Następnie rysujemy wykres sekwencją poleceń gnuplot -> plot "wartości.txt" with lines

Zaczynamy od zmodyfikowania programu aby dodać nową krzywą używając innej interpolacji

```
int main (void)
 const double a = 1.0;
 const double b = 10.0;
 const int steps = 10;
 double xi, yi, yi2, x[100], y[100], dx;
 FILE *input, *output;
 int i;
 input = fopen("wartosci.txt", "w");
 output = fopen("inter.txt", "w");
 dx = (b-a) / (double) steps;
 for (i = \theta; i \le steps; ++i) {
   x[i] = a + (double)i * dx + θ.5 * sin((double)i * dx);
y[i] = fun(x[i]);
      fprintf (input, "%g %g\n", x[i], y[i]);
 }
  {
   gsl_interp_accel *acc
     = gsl_interp_accel_alloc ();
   gsl_spline *spline_polynomial
    = gsl_spline_alloc (gsl_interp_polynomial, steps + 1);
   gsl_spline *spline_csp = gsl_spline_alloc(gsl_interp_cspline, steps + 1);
   gsl_spline_init(spline_polynomial, x, y, steps + 1);
   gsl_spline_init(spline_csp, x, y, steps + 1);
  for (xi = a; xi \le b; xi += 0.01) {
       yi = gsl_spline_eval(spline_polynomial, xi, acc);
       yi2 = gsl_spline_eval(spline_csp, xi, acc);
       fprintf (output, "%g %g %g\n", xi, yi, yi2);
   gsl_spline_free(spline_polynomial);
   gsl_spline_free(spline_csp);
   gsl_interp_accel_free(acc);
```

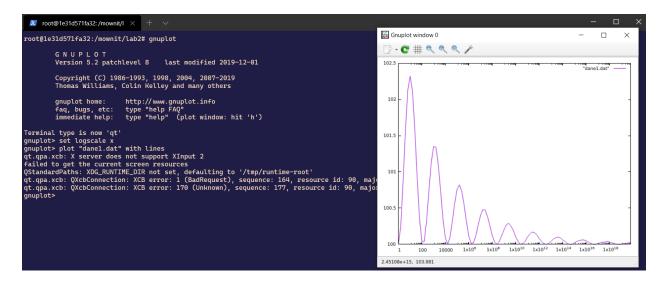
Uruchamiamy *make clean* ,następnie *make* a na końcu ./interpolacja i generujemy pliki wyjściowe. Aby pokazać wykres przechodzimy do gnuplot

Zadania Gnuplot

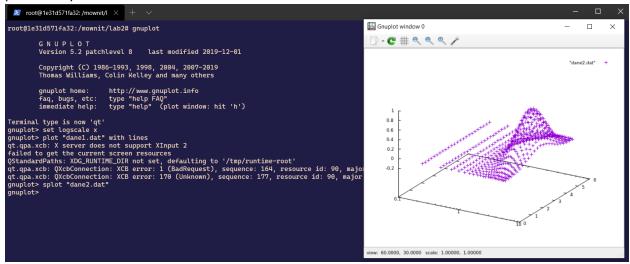
1.

Zaczynamy od pobrania pliku *dane1.dat* i zapisania go w naszym katalogu roboczym. Aby znacząco poprawić czytelność wykresu posłużymy się skalą logarytmiczną. Skala ta zostanie ustawiona dla osi X. Następnie możemy narysować wykres

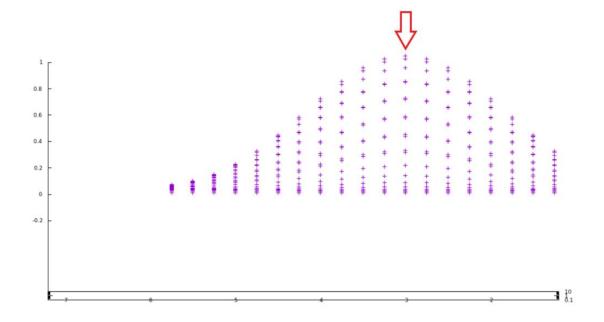

2.

Jak w poprzednim ćwiczeniu zaczynamy od pobrania pliku którym tym razem jest dane2.dat. Następnie przechodzimy do *gnuplot* oraz rysujemy wykres funkcji dwuwymiarowej używając uprzednio pobranego pliku z danymi

Próbujemy zlokalizować maksimum na wykresie

Następnie szukamy wszystkich punktów które leżą na osi X w punkcie 3

```
2.75
                 5.25 0.0423082
          2.75
                 5.5 0.0196597
          2.75 5.75 0.00743268
291
              0 - 0.00352146
          3
              0.25 0.0114918
              0.5 0.0285916
          3
              0.75 0.0590532
          3
              1 - - 0.106232
          3
              1.25 0.171444
         · 3 ·
              1.5 0.253071
              1.75 -- 0.346205
              2 - 0.442973
              2.25 - 0.533539
                    0.607616
              2.5
              2.75 0.656192
              3 - 0.673112
              3.25 0.656192
              3.5
                    0.607616
              3.75
                   0.533539
              4 - - 0.442973
              4.25 0.346205
              4.5 0.253071
                   0.171444
              4.75
              5 - 0.106232
              5.25 0.0590532
          3
              5.5
                    0.0285916
          3
              5.75
                    0.0114918
          3.25
              Θ
                    0.00517575
```

Mając te informacje możemy w łatwy sposób zauważyć iż najwyżej znajduje się punkt 0.673112 w linii 303 pliku dane2.dat

```
0.00352146
             0.25 0.0114918
             0.5 0.0285916
             0.75 0.0590532
         3
             1 0.106232
             1.25 0.171444
             1.5 0.253071
         3
             1.75 0.346205
             2 0.442973
             2.25 0.533539
         3
             2.5 0.607616
             2.75 0.656192
303
              3 0.673112
            3.25 0.656192
3.5 0.607616
             3.75 0.533539
             4 0.442973
         3
             4.25 0.346205
             4.5 0.253071
             4.75 0.171444
             5 0.106232
              5.25 0.0590532
              5.5 0.0285916
              5.75
                   0.0114918
         3.25
                    0.00517575
```

Jest to maksimum tej funkcji dwuwymiarowej

Wnioski

Biblioteka GSL jak i program Gnuplot w łatwy i przyjemny sposób potrafią zwizualizować dane które dostarczymy lub wygenerujemy. Dokumentacje GSL jak i Gnuplot są bardzo dojrzałe i rozwinięte dzięki czemu dostęp do informacji jest łatwy lecz skomplikowany ze względu na zaawansowanie.